

Dosarul nr. 1ra-20/2020
(1ra-1270/2019)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
D E C I Z I E

21 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Victor Burduh, Iurie Bejenaru,

juducând fără citarea părților, recursurile ordinare prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2019, declarate în propria cauză penală de către inculpatul

*Ciobanu Vadim XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 05.02.2018 până la 23.02.2018;

Instanța de apel de la 20.03.2018 până la 05.03.2019;

Instanța de recurs de la 21.05.2019 până la 21.01.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 februarie 2018, Vadim Ciobanu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal și ținând cont de prevederile art. 88 alin. (5) Cod penal, i a fost aplicată în baza acestei norme o pedeapsă principală sub formă de amendă în cuantum de 1 500 unități convenționale.

Prin aceeași sentința a fost condamnat și inculpatul Igor Isac, în privința căruia hotărârea nu a fost contestată.

Cererea procurorului privind încasarea de la inculpații Igor Isac și Vadim Ciobanu a sumei de 8 042 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, a fost respinsă ca fiind nefondată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Vadim Ciobanu având scopul și intenția oferirii și dării lui Igor Isac, a unor privilegii și avantaje pentru a face persoane publice și persoane cu funcție de demnitate publică să îndeplinească și să grăbească îndeplinirea unor acțiuni în exercitarea funcțiilor ce le revin, când Igor Isac susținea că are o influență asupra persoanelor publice,

fiind ex-colaborator a organelor de drept care in perioada de timp 28.12.2016 - 01.03.2017 a deținut funcția de Șef al Secției Urmărire penală a Centrului pentru Combaterea Traficului de persoane al INI al IGP al MAI, iar la moment activează în calitate de avocat stagiar la C.A. "Isac Igor", personal, în perioada lunii aprilie 2017 până la 06.09.2017, în diferite circumstanțe și perioade de timp, aflându-se în incinta biroului avocatului Igor Isac amplasat în mun. Chișinău, str. București, 60, oficiu 45, deținând informații concrete cu referire la faptele investigate în cadrul urmăririi penale în cauza penală în care era vizată și Vera David, cauză penală aflată în procedura organului de urmărire penală a Centrului pentru Combaterea Traficului de persoane unde a și activat anterior în calitate de conducător, cunoscând că Igor Isac pretinde o sumă de bani de la Vera David, Victoria David și Andrei Cojocaru sub pretextul că are influență asupra persoanelor publice cu funcții de răspundere din cadrul Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane, invocând că v-a putea obține o decizie favorabilă în privința lui Vera David și Victoria David care erau urmărite penal și că va asigura că în cauză penală dată să fie adoptată o decizie de încetare a procesului penal din motivul intervenirii amnistiei, personal, i-a oferit lui Igor Isac informații referitor la materialele cauzei penale date, avantajele manifestate prin explicații în detalii cu referire la acțiunile ce trebuie să le întreprindă acesta în vederea obținerii deciziei de disjungere a cauzei penale doar în privința lui Vera David și Victoria David, precum și i-a explicat și l-a informat pe Igor Isac ce acțiuni trebuie să întreprindă în vederea adoptării de către organele de drept a deciziei de încetare a procesului penal în privința lui Vera David și Victoria David, fapt care asigura primirea de către Igor Isac a sumelor de bani pretinse de la Vera David.

2.1. Vadim Ciobanu la începutul cercetării judecătorești a depus în conformitate cu art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, prin înscris autentic o cerere, prin care a declarat că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Cererea a fost admisă.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul și apel suplimentar a depus avocatul Elisaveta Caragia în numele acestuia, prin care au solicitat casarea sentinței rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, or, încetarea procesul penal de învinuirea lui Vadim Ciobanu în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 326 alin. (1¹) Cod penal, din motiv că există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea tragerii la răspundere penală.

În motivarea cererilor de apel, apelanții au menționat că, ordonanța de punere sub învinuire este actul prin care persoana se consideră învinuit și din momentul adoptării acesta este tras la răspundere penală. Astfel prin ordonanța din 14.12.2017, transcrisă în rechizitoriul din 27.12.2017 și sentința din 23.02.2018, Vadim Ciobanu este tras la răspundere penală în baza art. 326 alin. (1¹) Cod penal, fără ca în privința faptei incriminate, să fi fost pornită urmărirea penală, în conformitate cu prevederile art. 28 și art. 274 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru comiterea acestei infracțiuni..

De asemenea, au menționat că, învinuirea formulată în rechizitoriu nu are la baza o soluție (ordonanța) de pornire (începere) a urmăririi penale, situație care implică nulitatea absolută a ordonanței de punere sub învinuire din 14.12.2017, precum și a rechizitoriului în privința inculpatului și, în cele din urmă exclud tragerea la răspundere penală a acestuia, or învinuirea înaintată este incorectă, incompletă și neclară.

La fel, inculpatul a susținut că a acceptat judecarea prezentei cauze penale să fie efectuată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, doar din motivul că de o perioadă de 5 luni se afla în stare de arest, ulterior arest la domiciliu și necătând că nu existau motive de a fi ținut în stare de arest, instanța de fiecare dată accepta doar demersul procurorului de prelungire a măsurii preventive, chiar și schimbarea măsurii preventive din arest în arest la domiciliu a fost efectuată doar cu acordul procurorului, fapt fixat în încheierea din 22.12.2017.

Totodată, apărarea a subliniat că, în acțiunile incriminate inculpatului lipsește atât obiectul juridic special, cât și obiectul material sau imaterial al acestei infracțiuni, iar în lipsa obiectului juridic special și obiectului material sau imaterial, fapta nu poate fi calificată conform alin. (1¹) art. 326 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2019, apelurile declarate de către avocatul Elisaveta Caragia în numele inculpatului și de către ultimul au fost respinse ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a conchisă că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpata a comis anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a reținut că inculpatul a recunoscut vina în comiterea acțiunilor descrise în actul de învinuire, cauza penală fiind examinată de către

instanța de fond în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală și în același timp concluzionează, că vina acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1¹) Codul penal, trafic de influență, după semnele calificative, oferirea și darea unei persoane, personal, de privilegii și avantaje, când respectiva persoană susține că are o influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, în scopul primirii de bani și privilegii, se dovedește integral și prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile martorilor Andrei Cojocaru (f.d. 12-18, vol. I), Victoria David (f. d. 19-22, vol. I), Vera David (f. d. 24-32, vol. I), Radu Stoian (f. d. 58-59, vol. I), Iurie Clipa (f. d. 60-62, vol. I); declarațiile inculpatului Igor Isac (f. d. 86, 87, vol. IV).

Mai mult ca atât, instanța de apel a conchis că vina inculpatului în comiterea infracțiunii de trafic de influență, se confirmă integral și prin materialele și probele scrise, anexate la dosarul penal, care coroborează cu declarațiile martorilor sus-indicați, cum ar fi: *procesul-verbal de confruntare dintre martorii Andrei Cojocaru și Vera David din 13.11.2017 (f. d. 65-69, vol. I); procesul-verbal de confruntare dintre martorul Vera David și învinuitul Igor Isac din 15.12.2017 (f. d. 39-42, vol. II); procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 04.09.2017 cu anexă Stenograma și CD (f. d. 124-130, vol. I); procesul-verbal privind măsurile speciale de investigație din 15.09.2017, cu anexă CD-R (f. d. 155-157, vol. I); procesul-verbal de percheziție din 15.09.2017 la domiciliul lui Igor Isac (f. d. 218, 219, vol. I); procesul-verbal de percheziție din 06.10.2017, la domiciliul lui Vadim Ciobanu (f. d. 199, 200 voi. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 10.10.2017 prin care s-a examinat bunurile ridicate în cadrul perchezițiilor de la Igor Isac. (f. d. 234-238 vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 07.09.2017, prin care s-a examinat un CD ridicat în data de 07.09.2017 de la Cojocaru Andrei (f. d. 4-6, vol. II); procesul-verbal de examinare a obiectului din 22.11.2017, prin care s-a examinat un telefon mobil de model Samsung SM-G 955FD culoare neagră cu IMEI XXXXX în care este plasată cartela SIM a companiei Orange ridicat în data de 22.10.2017 de la Cojocaru Andrei (f. d. 11-18, vol. II); procesul-verbal de examinare a obiectului din 22.11.2017, prin care s-a examinat un CD ridicat la 22.11.2017 de la Cojocaru Andrei. (f. d. 20-21, voi. II); procesul-verbal de examinare a obiectului din 04.12.2017, prin care s-a examinat telefonul mobil de model iPhone 6 S de culoare albă cu IMEI: XXXXX ridicat în data de 04.12.2017 de la Victoria David.*

Astfel, instanța de apel a conchis cu certitudine că pe parcursul judecării cauzei în prima instanță, atât inculpatul, cât și apărătorul său n-au renunțat la procedura simplificată și doar după pronunțarea sentinței, inculpatul V. Ciobanu, nefiind de acord cu pedeapsa aplicată, a atacat sentința cu apel.

Totodată, instanța de apel a remarcat că, atât din materialele dosarului, cât și declarațiile inculpatului reiese că, de facto inculpatul recunoaște vina în comiterea infracțiunii comise de el, însă apreciază critic argumentul lui precum că, fapta săvârșită de el nu constituie în sine infracțiunea încriminată, prevăzută de art. 326 alin. (1) Cod penal, fiind înaintat în încercarea de a se eschiva de la răspunderea penală și se combat de întreaga sistemă de probe analizată și apreciată mai sus, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, întrucât nu sunt susținute prin careva probe și nu coroborează cu ansamblu de probe examinate.

Cu referire la dezacordul apelanților cu ordonanța de punere sub învinuire din 14.12.2017, precum că aceasta este lovită de nulitate absolută și nu produce careva consecințe juridice, deoarece a fost adoptată fără pornirea legală a urmăririi penale, instanța de apel l-a respins ca fiind nefondat, or, potrivit procesului-verbal din 27.12.2017, de prezentare învinuitului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală, după luarea cunoștinței de materialele urmăririi penale, ultimii nu au avut careva obiecții referitor la calificarea faptei imputate inculpatului sau obiecții privitor legalitatea ordonanței de punere sub învinuire din 14.12.2017, solicitând doar suspendarea condiționată a urmăririi penale pe un termen de 1 an, cu liberarea ulterioară de răspunderea penală conform art. 59 Cod penal, iar conform ordonanței din 27 decembrie 2017, procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Vasile Golban a respins cererea avocatului Vladislav Ciobanu-Nuțileac în numele învinuitului Vadim Ciobanu privind suspendarea condiționată a urmăririi penale pe o perioadă de probațiune de 1 an, cu liberarea ulterioară de răspunderea penală conform art. 59 Cod penal.

Prin urmare, apelul este neîntemeiat în această parte, deoarece inculpatul și avocatul său nu au abordat nulitatea ordonanței de punere sub învinuire din 14.12.2017 sau calificarea greșită a faptei imputate lui Vadim Ciobanu, în termenul prevăzut de lege, adică la terminarea urmăririi penale, ei au pierdut dreptul de a invoca presupusele carențe ale organului de urmărire penală ulterior, adică în instanțele de judecată, prezumându-se că inculpatul și apărătorul său au acceptat modul în care s-a desfășurat respectivul proces penal, iar instanța de apel, potrivit art. 251 Cod de procedură penală, nu are temei și suport legal pentru a invoca din oficiu chestiunile abordate.

Față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta încriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a constatat că în acțiunile inculpatului Vadim Ciobanu sunt prezente toate elementele infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, inclusiv și latura obiectivă, argumente pe care instanța de apel le-a acceptat și pentru a evita repetări inutile le-a însușit, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența și practica CtEDO.

Cu referire la individualizarea pedepsei penale stabilită inculpatului, instanța de apel a reținut prezența multiplelor circumstanțe atenuante și lipsa oricăror circumstanțe agravante: recunoașterea vinei și căința sinceră, acordul de a fi examinată cauza în baza probelor de la urmărirea penală cu recunoașterea necondiționată a vinei, iar infracțiunea comisă de către dânsul se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, prin care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 15), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care ultimul să fie achitat de sub învinuirea înaintată din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii imputate.

În motivarea cerințelor sale inculpatul susține că, instanțele de fond eronat au interpretat legislație și au omis faptul că la materialele cauzei lipsește ordonanța de pornire a urmăririi penale situație care implică nulitatea absolută și care poate fi invocată în orice etapă a procesului penal, iar instanța de apel nefundat a respins acest argument susținând că apelanții urmau să atace acest aspect la etapa urmăririi penale și anume când i-a fost înaintată inculpatului învinuirea.

Mai mult decât atât, recurentul susține că, învinuirea înaintată este una vagă, fără a fi indicate concret motivele și semnele calificative pentru încadrarea juridică a faptelor acestuia.

De asemenea, inculpatul subliniază că, instanțele de fond urmau să respingă cererea sa cu privire la solicitarea acestuia de a examina cauza în procedură simplificată, or, cererea nu întrunește cerințele legale, deoarece nu recunoaște toate faptele indicate în rechizitoriu.

Totodată, acesta susține că, a fost nevoit să înainteze o astfel de cerere, deoarece procesul se prelungea fără motiv, iar el se afla în arest.

La fel, recurentul remarcă că, insuficiența probatoriului nu poate fi completată sau acoperită prin declarația inculpatului de recunoaștere a faptelor, mai mult, insuficiența probatoriului duce la respingerea cererii de judecare a cauzei în procedura simplificată.

Recurentul susține că, în acțiunile sale lipsesc elementele infracțiunii imputate, or, prezența obiectului material urma să fie probat, deoarece orice serviciu trebuie

să fie evaluat în bani ținând cont de tarifele respective, la momentul săvârșirii faptei, iar în lipsa lor - în baza rapoartelor de expertiză.

Cu referire la latura obiectivă a infracțiunii incriminate acesta subliniază că, instanțele de fond nu au indicat care acțiuni de dare sau primire ar fi fost comise de către inculpat.

Subsecvent, inculpatul menționează că în acțiunile sale lipsește latura subiectivă, or, acesta a acționat conform atribuțiilor sale în calitate de avocat stagiar, dorind să se manifeste pozitiv în domeniul profesional, fiind obligat să execute indicațiile avocatului îndrumător.

O altă încălcare gravă comisă de către instanța de apel nu a dat răspuns la toate argumentele înaintate în cererile de apel și anume: nu s-a expus asupra probelor administrate de către apărare (scrisoarea Academiei de Științe a Moldovei), ordonanța procurorului de respingere a cererii apărării de audiere a martorilor Valeriu Bodean, procurorul adjunct PCCOCS, Roman Rusu, procuror PCCOCS și Radu Stoian ofițer de urmărire penală.

Totodată, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor indicate de către apărare precum că, i-au fost încălcate drepturile garantate de art. 64 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, și anume că după reținerea sa nu a fost informat în prezența apărătorului în limba pe care o înțelege despre conținutul bănuielii.

5.1. Recurentul depune un recurs ordinar suplimentar prin care susține că, ședințele de judecată din instanța de apel au fost comise încălcări evidente, fapt pentru ce inculpatul a înregistrat la Curtea de Apel Chișinău, cu nr. 6506, obiecții asupra proceselor-verbale ale ședințelor de judecată, care însă la data înregistrării recursului ordinar, nu fuseseră examinate și care au fost anexate la recurs.

Potrivit obiecțiilor asupra procesului(lor)-verbal(e) al ședinței de judecată în ordinea art. 336 alin. (6) Cod de procedură penală, s-a indicat că:

-procesul-verbal al ședinței judiciare din 27.11.2018, în acesta este menționat că „Președintele ședinței anunță participanții la proces că un membru al completului de judecată, judecătorul Silvia Vrăbii este în concediu medical, în legătură cu aceasta se amână examinarea cauzei pentru data de 18.12.2018, ora 10:00”.

Astfel, în acest proces-verbal al ședinței nu au fost consemnate toate acțiunile instanței în ordinea în care ele s-au desfășurat, care vor fi descrise și care se pot constata din înregistrările audio ale ședinței din 27.11.2018.

Așadar, completul a fost compus din judecătorii X. Ulianovschi, S. Teleuca și M. Diaconu. Apoi, președintele completului judecătorul X. Ulianovschi a pus în discuție aplicarea unei amenzi avocatului Ciobanu-Nițuleac Vladislav, care nu s-a

prezentat în ședință, între timp grefierul Renata Ursu a adus la cunoștința instanței de apel că lipsește judecătorul Silvia Vrăbii, din completul care urmează să examineze apelul lui Vadim Ciobanu și al avocatului Elisaveta Caragia și doar atunci instanța a anunțat participanții la proces că un membru al completului de judecată, judecătorul Silvia Vrăbii este în concediu medical, în legătură cu aceasta se amână examinarea cauzei pentru data de 18.12.2018, ora 10:00.

Referitor la procesul-verbal al ședinței de judecată din 19.02.2019, în acesta este menționat că conform art. 413 Cod de procedură penală instanța a examinat probele, care se enumeră, iar ultimele 3 probe nu este clar ce s-a cercetat (f.d. 56, 57, vol. IV) cauza fiind examinată în instanța de fond în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală. întrebări nu au parvenit; (f.d. 86, 87, vol. IV); Inculpatul Vadim Ciobanu întrebări nu au parvenit; (f.d. 56, 57, vol. IV), inculpatul DE FACTO a recunoscut vina de cele incriminate, fapt confirmat prin declarație sa în scris din data de 02.06.2015. întrebări nu au parvenit.

Astfel, din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată, nu este clar ce probe s-a examinat, fiind indicat doar filele din dosarul penal, fără a fi indicat ce probă se examinează.

În același proces-verbal al ședinței din 19.02.2019 lipsește mențiunea despre ședința de judecată din 09.04.2019, în cadrul căreia s-a amânat pronunțarea deciziei motivate pentru 16.04.2019, însă este menționat eronat că la 02.04.2016 s-a amânat pronunțarea deciziei motivate pentru data de 16.04.2019.

De asemenea, în același proces-verbal al ședinței este indicat că a fost dat citire deciziei motivate, ceea ce reprezintă un fals sau sunt incluse date eronate, deoarece în ședința din 16.04.2019 doar s-a înmânat copia deciziei motivate și nu i-a fost dat citire, fapt care se pot constata din înregistrările audio a ședinței din 16.04.2019.

5.2. La 03 septembrie 2019, inculpatul a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „în scopul indicat la alin. (1) din prevederile alin. (1¹) al art. 326 Cod penal”, indicând că norma nu este clară, previzibilă și accesibilă ceea ce duce la aplicare arbitrară.

6. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicită declararea inadmisibilității recursurilor ordinare declarate, Colegiul penal lărgit constată că, acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună

rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: *dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.*

Colegiul penal lărgit constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

În prezenta cauză, Colegiul penal lărgit conchide că, și-a găsit confirmarea temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel și hotărârea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în legătură cu ce urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Lecturând decizia instanței de apel prin care a fost menținută sentința primei instanțe, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că, instanța de apel eronat a respins apelurile declarate de către inculpatul Vadim Ciobanu și avocatul acestuia, acestea fiind examinate pur formal, fără a clarifica care circumstanțe sunt relevante pentru prezenta cauză, a adoptat o soluție neargumentată la modul cuvenit, în legătură cu ce o astfel de decizie nu poate fi menținută și urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte în instanța de apel.

Motivându-și soluția, instanța de apel doar a preluat motivarea instanței de fond, mai mult, aceasta a formulat răspunsuri evazive și neclare.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel respinge apelurile declarate de către inculpatul Vadim Ciobanu și avocatul acestuia, fără a da un răspuns clar argumentului indicat de către acesta cu referire la faptul că învinuirea adusă este una neclară, iar calificarea este arbitrară, or, în rechizitoriu cât și în hotărârile instanțelor de fond nu se indică clar în ce constă privilegiile și avantajele oferite de către inculpat, care sunt acestea sau care a fost efectul/valoarea acestora.

Așadar, conform art. 385 alin. (1) pct. 1) – 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

Astfel, în speță, analizând rechizitoriul, în raport cu cerințele și exigențele legislației și jurisprudenței relevate, instanța de apel urma să constate dacă acesta este insuficient de motivat sub aspectul informării inculpatului cu privire la învinuirea înaintată, dacă acțiunile care ar fi trebuit să stea la baza învinuirii sunt determinate cu suficientă precizie, printr-o modalitate clară și concretă de săvârșire a acțiunilor infracționale și o fixare riguroasă a coordonatelor spațio-temporale.

Astfel, Colegiul penal lărgit subliniază că instanța de apel urma să se pronunțe asupra alegațiilor menționate mai sus, să dea un răspuns clar și concis întru asigurarea garanțiilor unui proces echitabil.

În acest sens, Colegiul penal lărgit face referire la jurisprudența CtEDO prin care Curtea de la Strasbourg a indicat că *„Judecătorii trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază deciziile, căci numai astfel, de exemplu, un acuzat poate exercita căile de atac prevăzute de legislația națională”* cauza Hadjianastassiou vs Grecia, 16 decembrie 1992.

Așadar, Colegiul penal lărgit remarcă că, instanța de apel urma să dea o explicație motivată în acest sens și să clarifice dacă argumentele indicate mai sus demonstrează sau nu vinovăția inculpatului în corelație cu cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală.

Totodată, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că, „în situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță”, or, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod procedură penală, procedura simplificată a judecării cauzelor penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală reprezintă de fapt o procedură abreviată și poate fi aplicată dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de articolul nominalizat.

Mai mult, din prevederile art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală rezultă că, procedura simplificată este aplicabilă doar dacă din probele administrate în cursul urmăririi penale reiese că faptele inculpatului sunt stabilite și sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse.

Din conținutul acestei norme se deduce că, aplicarea procedurii simplificate este posibilă numai atunci când din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de către inculpat.

Totodată, Colegiul penal lărgit remarcă că suficiența probatoriului urmează să fie examinată de judecător sub aspectul concludenței, pertinentei și utilității probelor acumulate, deoarece regula potrivit căreia mijloacele de probă obținute în mod ilegal nu pot fi folosite în procesul penal în cadrul oricărei proceduri, fie că e generală sau specială. Insuficiența probatoriului nu poate fi complinită sau acoperită prin declarația inculpatului de recunoaștere a faptelor. Când această condiție nu este îndeplinită, instanța va respinge cererea de judecare a cauzei în procedura simplificată. În situația în care insuficiența probatoriului se constată abia cu prilejul deliberării, cauza va fi repusă pe rol și judecată în procedură generală.

La fel este de menționat faptul că, până la adoptarea soluției privind admiterea sau respingerea cererii inculpatului, prin care se solicită judecarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, judecătorul la fel este obligat să verifice dacă:

- *rechizitoriul este întocmit în conformitate cu prevederile art. 296 Cod de procedură penală;*

- *actele de urmărire penală nu sunt lovite de nulitatea absolută prevăzute în art. 251 alin. (2) C Cod de procedură penală;*

- *în faza de urmărire penală nu a fost încălcat principiul legalității în administrarea probelor;*

- nu au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale garantate de Convenția europeană (de pildă, se reține utilizarea torturii sau a tratamentelor inumane sau degradante pe parcursul audierilor);

- fapta imputată inculpatului just a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal.

De asemenea, Colegiul penal lărgit reamintește că, în procedura simplificată instanța poate pronunța o soluție, atât de condamnare, cât și una de achitare sau încetare.

Mai mult decât atât, instanța de apel în partea descriptivă în contradictoriu susține că inculpatul și-a recunoscut vina, iar ulterior indică ce de „facto” și-a recunoscut vinovăția (f.d. 110, vol. VII), or, ținând cont de normele menționate mai sus, instanța nu poate indica arbitrar recunoașterea sau nerecunoașterea vinovăției, fiind indicată o procedură clară de către legislator.

Totodată, instanța de apel în motivarea deciziei pronunțate a indicat că, inițial inculpatul de facto și-a recunoscut vina de cele încriminate, fapt confirmat prin declarația sa în scris din data de 02.06.2015, însă mai apoi la examinarea cauzei în prima instanță și instanța de apel neagă comiterea infracțiunii imputate.

Astfel, potrivit jurisprudenței Curții de la Strasbourg (*cauza Ștefan vs România nr. 28319/03 din 06.04.2010*) statul este cel care trebuie să își asume erorile comise de către Parchet sau o instanță de judecată, or, aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate de procedura în cauză.

Cu referire la cererea inculpatului din 03 septembrie 2019, prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „în scopul indicat la alin. (1) din prevederile alin. (1¹) al art. 326 Cod penal”, indicând că norma nu este clară, previzibilă și accesibilă ceea ce duce la aplicarea arbitrară, Colegiul penal prin încheierea din 11 septembrie 2019, a dispus a trimite Curții Constituționale cererea potrivit competenței jurisprudențiale.

Astfel, prin decizia de inadmisibilitate din 14 noiembrie 2019, Curtea Constituțională a decis că se declară inadmisibilă excepția de neconstituționalitate ridicată de către Vadim Ciobanu (DCC nr. 117).

Ținând cont de decizia pronunțată de Curtea Constituțională, inculpatul a menționat că aceasta demonstrează neconcordanța condamnării sale în baza calificării și cu acțiunile descrise prin rechizitoriu. Or, Curtea Constituțională a menționat că aplicarea defectuoasă a dispozițiilor legale nu poate servi drept motiv de neconstituționalitate.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține prin prisma jurisprudenței CtEDO (*cauzele Rohlena vs Cehia 27 înaurii 2015, Barardi și Mularoni vs San Mariono din 10*

ianuarie 2019) Curtea Europeană a statuat că „(...) rolul decizional conferit instanțelor de judecată urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normei”.

În acest sens, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, instanța de apel fără a intra în esența problemei printr-o analiză vastă a tuturor probelor administrate în respectiva cauză penală și circumstanțelor de fapt și de drept a pronunțat o hotărâre contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de Codul de procedură penală și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Intima convingerea se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit constatând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel, urmează să țină cont de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor

invocate în cererile de apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

admite recursurile ordinare declarate de către inculpatul Vadim Ciobanu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2019, în cauza penală în privința inculpatului *Ciobanu Vadim XXXXX*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac, publicată integral la *18 februarie 2020*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Victor Burduh

Iurie Bejenaru